Пролетареде, гӀемуе мӀелатӀе, ӀемкӀыбӀ!

РӀЯ ТӀЭЗӀЭ

ОРГАНА КОММӀРКӀЭЗИПӀ ПКЭ СОВЕТА ТӀЭМРЭБЛЫНДЭ У СОВЕТА МИНИСТРЭДЕ РСС ӀРМӀНИСТАНЭ

«ЛӀЫЦ ӀЫШӀЭ ОРЧЫЛЫ ГЪЧЭ ЧЕЪЭЧЫГЪЭ ЫЛЫЦ ЫБЫРЧЛЫЛЭ ЫЛЫЦЭ ЫЧ ЫЛЫЧЫЛЫЦЭ ЫЛЫЦЭ»

«РИА ТАЗА» ОРГАН ЦК КПА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ АРМ. ССР

№ 10 (1550) *Лэ'д. 2-е феврале сала 1964-а* Ӏэмэт 2 капек

Бона чандынийа бӀаре рʼынд ӀазырбӀын

Ӏраред Пленума КМ ПКТС декабре у ӀрареднаӀ ӀӀрʼатʼа ПКЭ 23—а нава ӀӀхабатиред Ӏрманистана Советиеда кӀаӀа ӀӀхабатиеда тӀэзэ пешда аннна. Колхозиан, механизатор, пӀалед совхоза, пʼешкэзан у тʼэмамийа ӀӀхабатиред малӀабӀына рʼесʼпубликаеӀэ ӀӀндитие бь энтузиазмэка мэзына дьхэбытьи, ӀӀэжи бь ачьынед ӀӀхабатиеӀэ тӀэзэна бэрбь Пленума КМ ПКТС феврале бьи.

ӀӀхабатиед ӀӀнд ӀӀяца социалистие ӀӀэрэкьына у ӀӀэжата хӀэ ӀӀаӀевшинеи, ӀӀэжи мощал у рʼезервед зедэкьына ӀӀаӀлаӀбына ӀӀндитие бь тʼэмами бьдиа ӀӀхбтиедьие у сала 1964—а ӀӀдраниа нан, ӀӀгошт, шир у ӀӀаӀлата малӀабуна ӀӀндитиеӀэ мин бь чапакэ мэзына бьдиа зедэкьыие.

Колхоз у совхозэ рʼесʼпубликаеӀэ ӀӀгэкее ӀӀсэ рʼынд бьхабтьи, ӀӀэжи бькьарбьи нсал 60 hʼ1эзар тонна нан. 110 hʼ1эзар тонна сьлед шэкьр, 13 hʼ1эзар тонна тʼтун, 10 hʼ1эзар тонна рʼуне кутʼред тʼэране бьдиа ӀӀэжлате. Бона ӀӀэдэнбьна нан пешдаинна hʼ1эму мощал ӀӀанэ. Сала 1964—а парка колхоз у совхоза ие бь ӀӀалэк тʼрактора, комбайна у машинед малӀабуна ӀӀндитиеӀэ майинда жи ӀӀхбата тʼазэкьына техника малӀабуна ӀӀндитие хьлаз кьрʼынэ.

ӀӀнала ӀӀэрэке мощалед ӀӀэрэ бьэʼфриньи, ӀӀэжи ӀӀэр килограмэка ахпа мэлоие оь рʼасноалаи у рʼаст бе хэбытьандьие. Ль кӀэ пʼэк хчайтӀие ль ахпе дькьын. ӀӀе бь ӀӀэнед агротехникае ӀӀдьына ӀӀхбтандьие, ӀӀь жьр тʼьме жь кутуред малӀабуна ӀӀндитие ӀӀе экӀие бьнд те стэндьие. ӀӀэма жи сэрмертиед колхоза у дирексиеед совхоза ӀӀэрэке ӀӀндэриа хчэйӀо мэзына бьдиа сэр ве ьырсе.

Ве ӀӀэрэщеда колхозиед ӀӀндед Самаʼэре, ШӀаньмйане, Ӏеиглйуʼе, (сэрмертиеӀэ ЭшмизлиеӀэ ӀӀаранине), совхоза Камойо hʼайманэгхчэйкьрьне (сэрмертиеӀэ МартуниеӀэ ӀӀаранине) ӀӀхбатэкэ мэзын дькьи..Ван малӀабунада рʼынд гӀӀ бьдьиэ сэр хчэйкьрьна ахпа мэдоие, кʼомед ӀӀнбӀына агрокʼимиае ӀӀатнэ тʼошкилкьрьне, ль кʼӀ колхозиан ӀӀрсед кʼимиакьрьна малӀабуна ӀӀндитиер'а дьбьна нас.

Чаҳа ӀӀланума КМ ПКЭ дэ́ра да кʼьше, бь тʼомами ӀӀьлдайи, тʼдарэкдитиеда чандынийа бӀаре рʼесʼпубликаеда эйдас экӀ пʼак нина, ӀӀьнэк малӀабунада тʼохьме картола, ӀӀхбата щигбӀаʼтьна ахпа оргаие ль даште пʼак нойатйа тʼошкилкьрьне. Ӏи шӀохӀида илайи колхоз у совхозед сэрмертиеӀэ. Сиане. Гʼукасйане, Ноймерйане пашда дькьʼэвьи.

Сэрмертиед ӀӀаранине, комитеед гӀӀндэйа партиае, сэрокʼаиед колхоз у совхозаʼтошкилкьтед партиаеӀэ шиʼр'а тʼэвайи тэрэке мощалед фэрэ бьэʼфриньи рʼе кемсаиед, кӀ нава тʼдарэкдитина чандынйа бӀареда ӀӀэна, зутьʼа рэке бьдиэ ӀӀьлдане, тʼэмайийа ӀӀэжата ӀӀхбатиед гӀӀндбьдиэ мобилизасиакьрьне, техника малӀабуна ӀӀндитие бь ӀӀаранинтйа бльидва бьлы ӀӀхбтандьие, чандынйа ӀӀбара сала hʼэвтсалиеӀэ ӀӀжаи нава жʼэзаки кӀртда у сэр ӀӀараща агротехникаеӀэ ӀӀльд ьккьн у ӀӀорщадред зедэкьына ӀӀаранина hʼасьлота малӀабуна ӀӀндитиеӀэ сала 1964—а бь рʼусʼпити ьӀӀдьнньи.

ӀӀна ль сэр вагонед барбьрдзьбьрʼэйӀэкьрьр бона фермед колхоз у совхозед hʼэйӀэнэгтхчэкьрьне бэр дькьи.

Эw машина ль заводе ОдессаеӀэ «Автогигант»—да hатьыо чекьрьне чаҳа кʼомэндарм бона ӀӀаранина малӀабуна ӀӀндитие. Эwана жь продуксиа hʼимли дэр hатьыо ӀӀардане.

Фото Ӏа: А. Фатеев, Фотохроника ТАСС.

„Электрон-1“ у „Электрон-2“ дьфьрʼьн

Ӏэʼламэтийа ТАСС-е

Сэр hʼэме программа ӀзгэрӀийа чате атмосферэйи жорьы у мазьле космикие 2-е январе сала 1964—а Гʼфара Советиеда бь ачьхи система космикие — ӀӀгӀ кӀ жь ӀӀ стансиаеӀ бамина (ӀӀоргэрʼед Эʼред) „Электрон—1“ у „Электрон—2“ натна бʼрдие, ед кӀ бь пʼакетэка зорка ӀӀарьхстна сэр орбитед бьщэ—бащьа.

Стансиа „Электрон—1“ жь рʼакета бьрие ви чахи бащьа-бу, кӀ қаме фьрʼине актинбу, ӀӀэхте ӀӀараща hʼэжокейа кʼбтасие дьхабьти.

Пэй бащьабына стансиа космикиейа „Электрон—1“-рʼа ӀӀараща рʼакета бьрьиейа кʼбтасиеӀэ тӀэ трэктория терʼа дити ӀӀала ьӀӀфрʼьн и ӀӀэхте гӀӀнита мэша лазьм, стансиа рʼакетиейа „Электрон—2“ зарьхста орбита терʼа дити.

Бь hʼэсабкьрьнеи сьбта, стансиаед космикие ӀӀарьхстна сэр орбите, ед кӀ незикн ед тʼэʼминкьрьнеда у „ль сэр ван парометрына:

„Электрон—1“ бандаӀа ль перигей 406 километра, бландаӀа ль апогей 7.100 километра, „Электрон—2“—ӀӀльдаӀа ль перигей 460 километра, бландаӀа ль апогей 68.200 километра.

Waʼде ӀӀьтла стансиа анагорн wан ӀӀьгӀина 2 сеʼкʼэн 49 ӀӀдэра у 22 сеʼкʼэт 43 ӀӀдэра. Гоце меабына дузайа орбита стансиаед космикие бэрбь дузайа экваторе ӀӀькэ 61 ӀӀдэраща.

Сэр стансиаед космикие апаратед ӀӀамие, системед рʼадиодурчаькрьне у рʼадиоӀзмакьрьнеда „Сигнал“-ьу „Майак“, ед кӀ бь тʼьметийа 19.ӀӀ43, 19.954, 20.005, 30.0075, 90.225 мегаӀнрса ӀӀькэбьти, hатьыа шпиларьрьне.

Мэроме бэрлана стансиаед космикиейа „Электрон—1“ у „Электрон—2“ ӀӀжа, кӀ кʼэмбаред Эʼредйа тирепшаӀэ дэр у рӀдиор' тʼэвайи ӀӀьлдайи у wанрʼа гӀӀндеи фэчлед физикие дебьлʼер'ьи. Леньбер'андьна ӀӀбзбед Эʼредйа рʼадиасион бь кʼомэндарйа стансиаед космикие ме мощале бьдьи, ӀӀэжи дайиеӀ ӀӀмотан дорӀэзда тʼдйиеӀ, ӀӀшиӀкарьи у сентре дарамед ӀӀрʼгэрʼамишкьрьна ӀӀрʼгертикиеда бьӀ тасьи.

Wерʼа тʼэвайи леньбер'андьна шэмаздайие, на кӀ жь кʼураӀа ӀӀа мазьлед эʼщие с'Ӏмиа те, бьдна ӀӀарбзькрьне у hʼӀле ӀӀринкие лы таце hwаеӀа жорьы бьhʼэсьи.

Эʼламатиед рʼадиодурчаькрьне, ед кӀ жь стансиед космикие „Электрон—1“ у „Электрон—2“ тенэ станднье, шэʼатийа ме ӀӀаке ӀӀьдьи, wаки hʼэму систем бь нормад ӀӀьхабьти.

Марʼхэза координасиеи — hʼэсабкьрьне информасиед станции ӀӀельянбер'э.

„ЧАЙКА“ ВӘГӘРИИА WӘТ'ӘН

БЕЙРУТ, 29-е ӀӀянваре (ТАСС).— Жьна совете—космонавт Валентина Николаева — Теречкова пошӀа майина ль Либананейэ се рʼожа. ИӀро вэгэрʼийа Waтʼэн. Ль мэдана фʼьжда бнэлиед ӀӀаʼдйʼэхте Ӏибананэ мерхаса космосе бь алавы вэрʼекьрьн.

ВАЛЕНТИНА НИКОЛАЕВА — ТЕРЕШКОВА ТʼЭГЛИФ КЬРЬНЭ. WӘКИ ӀӀӘРʼЭ АНГЛИАЕ

ЛОНДОН. Ӏэвалтийа Англиаеда ӀӀатньчйина орʼта планетада эʼлам кьрʼа, wэʼи эwе эwьи — космонавта дьхйаеӀэ эʼилн — Валентина Николаева — Терешкова тʼэглиф кьрʼа бе Лондоне, бона ӀӀэвалтийаеӀэ зорʼан бьдна ие.

Сэр рʼуки медале шькле тʼола бьнйае, рʼакета космикие ӀӀ шькле мэрьвайа, ле рʼуе дьне—ӀӀвисинз: ӀӀэвалтийа ӀеклаеӀэ ӀӀатньчйина орʼта планетада — Валентина Терешковарʼа—wе жьна эʼилнрʼа, ӀӀа кӀ сэр гэмйиа космикие дорʼа тʼона бьнйае эьвьрʼи, бона анэмзе тʼьрʼжьзьи дьдараща ассʼтронавтикадеи.

Бэре ӀӀэвалтие пʼекʼеишкэ wа да Йури Гагарин.

(ТАСС)

ТʼӘКА ПАРТИАЕНӘ ИДЕОЛОГИЕ БЛЬНД БЬГРЬН

31—е январе сала 1964—а ль КМ ПК Эрмонистанеда бу шекрдарйа рʼеспублике, ӀӀа кӀ бона ие ӀӀжеʼр, wаки ӀӀбата пресае, рʼадиое, дурдитьнокье у ӀӀшиӀрате ӀӀна бьдна пʼакьрьне.

Кʼатбе комбажара у комиан'наӀа партиаеӀэ ПКЭ алие ӀӀбата идеологиеда, сэрокʼиед ӀӀрʼед идеологие, дэмсьгӀрьед кʼатбед комитеед сэрмертиеда колхоз — совхозиеда ӀӀаранинеӀэ партиае, хӀбатинед газет у ковред рʼеспубликаеӀэ ӀӀбдар, рʼедакторед газетед бакьара, оргʼэнаӀ'ина у газетед hʼьрʼтираж, ӀӀдаладред hʼаӀа у тʼӀдрӀйа, ӀӀбатинед Совета Министрэ РСС Эрмонистанейа Дэмэлте аие пресае, сэнайа полиграфие, рʼадиое, дурдитьнокеда, агентиа Эрмонистанейа тʼелеграфе тʼэвгаи шекрдарие бун.

Кʼатбе КМ ПКЭ гӀеӀьи ӀӀна. ӀӀа. Заробйан, кʼатбе КМ ПКЭ ӀӀбда ӀӀна. ӀӀоӀй. Баʼгдасарйан, кʼатбед КМ ПК Эрмонистане ӀӀна ӀӀна. Г. Тер—Гʼазарйанс. М. Мелкʼонйан, Е. Аєсатйан, кʼатбе комбажаре Ереване йе КМ ПК Эрмонистанеи пешьа ӀӀна. Б. Мурадйан, дэмсьгӀрье сэрмере пʼара КМ ПК Эрмонистанеи идеологиеи пешьа ӀӀна. Рʼ. Хачатрйан, министре культурейа РСС Эрмонистане ӀӀна. Г. Мартирйан, министре тʼэвгеда-неи РСС Эрмонистане ӀӀна. Т. Мнпасйанс, сопре комитеед Совета Министрэ РСС Эрмонистанейо Дэмэлте аие пресаеда ӀӀна. Г. Мартиросйан ль шекрдареда ӀӀазьр бун.

Кʼатбе КМ ПК Эрмонистанеи пешьа ӀӀна. ӀӀа. Заробйан шекрдари вэжьр у пресса, рʼадио у дурдитьнок навжьр чаҳа кʼожа партиа маӀэ зор.

Із кʼатбиед пешьʼнйа идеологие шекрдариеда хӀбрдаи у фькрел хwэ пʼэгӀбйастьи.

Кʼатбие кʼатбе КМ ПК Эрмонистанеи ӀӀбда ӀӀна. ӀӀоӀй. Баʼгдасарйан пешьа ӀӀат у хӀбата шекрдарие тʼэмэрикьр.

ЖЯИНА ПАРТИАЕ

Wэ'де кандидатие тьштэки т'эwакэли нинэ

Нана хабата партиаеда эw хбат, йа кэ кандидатоз бэтиня ПКТ'с у купэчестет шаньяр'э те кырые, h'осэ дьбэ дэрашкэ фэрэ. Бона wе бэке жи комполh'ийа Сэандэрайеdэ ПКЭ т'ъее гбйдарйа хwэ дьдэ сэр ме парсе у шабэрайа т'эшкэлэтед партиае wи алида дьдэ бльдэкрыне. Нава салэжеда шеgред т'эшкэлэта h'ай'ийа партиае бз 1.000 комунистед цьйьлэ зэ'фтрьва зеdэ буйэ. Хwандьна н'ър'ийнйа wэ маралийа бльдэ у ор'э bэдо.

Т'эшкэлэтед нэh'ийа партиаеда э'ъwлин бэ h'ор тэhэри дьхбэтьн, wэжи нана шеgред партиае мэрьвед занайэ пеш, кэ бх кэгот у хбата хwэ лайнди wи нае бйратэнэ у хwэ т'ешкэлэтед шэхйле чекырйа комунистие кырые, бэнэ фбдулъкрые. Эwана wа wа кандидатед бэтиня партиае'д, бса жи комунистед цьйьлэ'д хбатэкэ мэзьи дьбьн у h'эму мэцьдала дьдэ хбатэндые, wэжи пырса жьандата wэ'дэда бе ле'ньбэ'ядьне, кэ эw дэрбэзи нана шеgред ПКТ'с бан. Нйа, ядя дэмэ йарййа т'эшкэлэтед партиае т'бэнэ, кэ wэ'де кандидатие дережкэли. Кэ h'ор wэ'де кандидатие т'эшкэлэт борщдэро пырса фбдулькрыне кандидат нана шеgред партиаеда э'ъь'ноwэ у бьдэ сэр кырые. Кэ h'ор wэ'де дэрбэзйна стажа кандидатнеда кандидат дэ йяр wи Коже нинэ, кэ нана шеgред ПКТ'с—да бе эw дбфулъкрые, wи чахи т'эшкэлэта партиае орган ее фбфул ьбэ, wэжи эwи дэрбэзи нана шеgред партиае ньклы.

Гэти эм бежьи, чэжи алие зедэкрыне шеgред партиае у т'ъйкрыня т'эшкэлэ wеdэ нана комитет нэh'ие у т'эшкэлэтед партиаеда э'ъwлинда нана эп'ецэ кэмэсе жи нэ. Нэh'ие т'эшкэлэтед партиае т'бэнэ дэрйоqэ зедэкрыне шеgред партиаеда дьдькрыне, бэ хэйсэте жрьвайи сайкэсие, шэхйлиание у моралие нэh'эсаи у h'эw заньи, жи к'е кэ э'ъре дьдэ дьдрыне эw дэрбэзи нана шеgред партиаеди. Р'ъе ие йжеда нан h'эрдэ сапед пашьна бйуроз комай'неда эw жьорэд кэ э'ъре дьдэ дэрбэзи нана шеgред партиаеби, э'ъред 60 жэрьви ha-редание, жэ'т'эба сэр нэве 26 кэ-тьнэ шк'ярк'ырые у 15 кандидатед бэтиня партиае эк шэрсед кандидатие h'атьнэ дэрыьстые.

Аwа жьоза, т'эшкэлэта „h'ай-эрмонтэк"—сса партиаеда э'ъwлин цьатэкэ хwэда хар жэрьв фбфулькр чэнэ кандидатед бэтиня ПКТ'с. Бйуроз компэй неда э'ъйан бу, жожь жь жана дэ кандат лане хэйсэте хwэйи сайкэсие у шэхйланеда лайнди нане комунистлин бльдэ нинь, йэжи жь чэнэ фэлэ жэрьи-нана документе, лэ е дыье дэсте хwэ дьрежи h'эбэна дэ'ъйэте кэрйа. Бйуроз компэйе фрара т'эшкэлэтэ т'экэтиq кэкьр. Ие h'эрдэ кандидатед мэйи, кэ дэр мэл, р'ъст се мэйа надьлаты р'ушьтындьед бйуроз у h'атьнэ сэр ме фкыре, wэжи ланйиq нинь, кэ шеgред партиаеда бса фбфулькрые.

Т'эшкэлэта ьwалтйа аъярекэндьнэ р'ъэдьлнэйа партиае йэ'ъwлинэ h'эна мэйа декабре сала 1961—е нйй дьдькрыне кэ дэ М. Мурайдкин кандидатинэр'э бз ниисае, бъ йждэнги фраре qэ-ъйэ дьдэ wэ'де кандидатие фбфулъ ьбэ сала 1962—а шэрсэ мэйи жи бъ йождэнги Мурайдкин нава шеgред партиаеда фбфул дьдэ нана бзв, эw жи жи чэнэ, нава h'ор дзэки т'эшкэлэте р'ъэд заньбу, wэжи Мурайдкин нава мэйиеда, кэ фэлэ дьдэ хбатьнэ, h'ор ланйиq нана т'энэкэ кемэси да. Бйуроз т'эшкэлэте эw qраре жи т'ъкнэ нэкар.

Алие фбфулькрыне нава шеgред партиае у хбатэ, кэ комунистлин бльдэ нинь, ньклы кэ ие кемэси бса жи нана хбата т'эшкэлэтед университета Ереване, институт политэкономи у мальдэ бзв гбйдитие, технйкуа т'эпьлпартиаебы, э'ъред 60 жэрьви ha-редание, жэ'т'эба сэр нэве 26 кэ-нава саледа те гбйастые, ьалэмэ, кб 4—5 сала шэроке хорите агрок'имиае бено гбйастые.

Ньр сал, гава малйобун qрар дьдэ, wэжи к'ижан культурае к'идоре бавсэже, п'ешкэлэи гэроке эр бэ-ъйэ дьдэ, ньклы бльдэ нана хбатэндыла ахпе ньзьр кьи. Бона ньр гектарка h'ар бригадэке чана ахпе те к'ьшькырые. Ие йжеда р'э'эвайи h'эсаб ньлтыны, чжа ее эwанеда чьдэс фийтед к'ар ньнэ у чьдэ куlэ куlэ ньнэ ньндые, пешие чь культура сэр ее эwэлие h'атйа авитые. Т'эне бъ ви тэhэри дькарьи санькь, кб h'ор бригадэке, малйобуньеда, сэрчерт'ийа дэранине у р'ескубликэкэр'э чьдэс ахпа модзине ее лазьмбо.

Хорита агрок'имиае бона h'ор малйобуньее буйэ эw документа лазьм, бейи к'ижане ньклы ахпа модзине бъ к'ардар бйдио хбтэндые.

Ие эва бона ньпан надэ, жэи хорита агрок'имиае дькэрэ щабэ wан h'эму пырса р'ыйед бьда, к'ижане дьдьдэ дь шбхйле хбтэндьна ахпеда пешда бьй.

Бъ фэрэ wи h'ор р'ешкэлэтэн, кб нава дэранинеда дьхбэтэ, гэроке занибуйед хwэ дь дэрэша хwэлибешкэрьпые у агрок'имиаеда дэ эг'есйан эеда бьк, жожь бьк карьба wан h'эму процессед чэтьи фэ'м бьк, к'ижан бь хбтэндьна ахпер'э гьредайина. Эwана гэроке h'аж h'эму пырсед хбтэндьна ахпа модзинеёэ wэ'де йна ньбьи.

МОСКВА. Лаборатория института бям—изгар'ийа ахпа модзинеда, дийатэки ахпа модзинейи т'эээ—калйа полиметафосфате натрийи стэндье, йа кб к'омала wеёэ дийатэкрыне бльдэ ньбьа. Эwе ие бона h'эму культуред малйобуньа гбйдитие дькарьи бльдэ хбатэ

ШЬКЛДА: хбатэгчед дьме Э. Г. Полянтова (жь ч'эпе) у А С. Ерепэова анализа ахпа стэндьи дьрбэз дьклы.

Фотохроникэ ТАСС

Бь к'эла хэбатейэ т'эээва

Qрэред qбр'эт'ед ПК ЭРЭмэнистанейэ 23—а нана п'алед совхоза Элэгэзейэ h'эйwанэтхwйкьрьеда (лъ сэрчерт'ийа Апаранейэ дораннне) к'ала хбатейэ т'эээ пешда ьнинь. П'ала qwата эw дббэр кырыэ у h'ор тэшти дьклы, кб пешданнеед сала h'эвтсалейэ шоша бь сорфийаи бьядьныь, у wь плане дэр талак ньсьлата h'эйwанэт у нан бьдио wэлет. Нэнь-hер'и е wэке, wэжи сала пар qэwле h'эwае хьраб h'бкэми сар малйобуньа гбйдитие кр, талэк чьтьнайи пешда анин, лс дэшбэкырэкэр, h'эйwанэтхwйкьрьеда совхозе эw чотьнайи ал'ькрьи у бь сайа хбата хwэйи бан планна дорранина гошт; йрие, шир у нэи зедэ qодандьи.

Нйа жи эwана qрареd Плепума Коммэрс'эийа ПКТ'С декабре у qбр'эт'а 23—а хwэр'ькрьеа р'ешша хбате, мэщалед фэрэ дьз'фрьеы, жожь исал ййа зэ'ф ньсьлата h'ой'жанэт у нан бьстиные. Бона бь'ньжэ wе йжеи wан 250 тонна ахпа ещ гбйастые дэште, 900 сентнер т'охые бона чанйдьиьйа бйарэ т'омьэкьрьеы у гйнайдьиэ кондисиа дэжлоте.

Ван р'ожа механизатореd совхозе жи бь к'ьа у бни дьхбэтьи. Эwана иди 8 т'ээтор, галэк к'отан у ньшотед малйобуньа гбйдитейбэ малйи т'эээ ньрьы. Трактористе Мирое Смо, Wэлие Дэдо, Э'ъ-лихане Усьб, Тафуре Шэмо у галожед дыье хбата т'ээокрые жь wэ'дэ зутьр ньлаз кырьи у qрар кырьи, жожь хбата чанйьиийа бйарэ wэ'дэда у бь дьмьгьнаи дэ ротехникэе бькьи.

Сала пар, чжа плана ньсьлата h'эйwанэта, кб дьфрошь дэнэлоте, бса жи р'эqэма сэре h'эдьи wэнэте гьр у ньр бь ачьхи ньтьнэ qадаилые. Ие н'елэкдоше совхозе чейи пеш Хайлаэ Нэвроз, Гурка Эфо, Мэйра Усьл, Шарифаи Мьh'э, Зёза Фэре, Какьла Мате Баша Чоло дэжса 1.400 кг бь пьлане к'ьшькырьи, йар йбже жь h'ор ч'елэколе 1.600 килограм шэр стэндьи. Эwана бофр ньлдаи сор хwэ, жожь исал жь h'ор ч'елэкоже 150—200 кг шар жь плане дэр бьстиные. Хбатчнед ферма пеш гйнштьно достанне мозьи. Шьвае совхозьеd ньспор Хэлиле Шэwо, Приставе Мэмо, Бимбашэ Э'эиз, Гришае Тнар у Азатик Iа кобйан бь qрареd qбр'эт'еэ р'ёh' дарбэйи соэ'дано, жожь жь h'ор 100 ми 110 бэрхи бьстиные у жь сала пар зэ'фтьр дйа галэк йрие т'эслми дэwдэте бькьи.

Дирекси совхозе у т'эшкэлэта партиае qэwата т'эмамийа хбат чийа мобилизасие кырьи у h'эму мэщала дьлыо хбате, жожь сала 1964—а бьклыо сала малйобуньа гбйдитейбэ дэwлэнэдэ.

Араме Чачан

Чьдэс жи эw дорашиа ахпа модзине зедэкьи, эw дэжса ахпа оргэние натрэ. Гэроке гьшкэр'а э'ънйа, жожь мэщалед бльдьдькырьиа эк'идийебэ лапэ сэрокьи у арэзи эw хбатэндьа ахпа оргэнийбэ.

Зедэбуна дорашиа ахпа модзинер'э т'эвайи wе чана дабре жи зедэбэ, дежи, wе чана зьрьлке жи зедэбэ. Бь ви тэhэри, бьлаиса qийатед ахпкьрьеда зьрмэ хwэ ьи фэрэ дьрэ.

Гэроке гбйдарйа фэрэ бльдэ гэр тьрсед хwэйкьрьеы у хбтандьна ахпа ьи. Эгэр т'эwэз, йэне гом тэпэ чекырые, wи чахи гэроке бнр пьклы, жожь шше зьрмэке жи чекьи.

Гэроке h'ар малйобуньеда к'ьлара ахпа модзинейи типи ньбэ.

Лазьмэ т'оше wи чахи ахпе бьгбйезьно дэште. wэхта h'ама ее р'оже жи ее бьр'ошьиьи. Готи суперфосфате галэки дэрва ньбели. Wэхта эw дэрва бэр т'эне бараие дьмино, qwата эwо йнда дьса.

Сэпайа к'имиае к'ожэкэ мэли дьда малйобуна гбйдитие, бь милиёэ тонна ахпа модзине дьдэ ее. Гэроке h'ар килограмэке wе ахпе р'ьнд у бь малхчети бе хэрщькрые.

Ие дорэщеда хорите агрок'имиае ее к'оможе бьдио кэлхоза, жожь бэрэ-бэрэ дийатэкрыня хwэлибейэ эффектив бьдио бльдьдькрыне у мэщала сэзьки, кб жь h'эму культура т'ьме ок'ие бльдэ ее станьдые.

Н. Авагйан

сэрчерте п'эра института хwэлибешкэрьпые у агрок'имиаейа бям-изгар'ие

БОНА СТЭНДЬНА ЋАСЬЛЭТА П'ЪР'

Чъцэрэки колхоза гӧнде Т'айт'а-нейи к'ардар (сэрчертийа Артынатейэ дэранине) — эж Ь'эйжанэтхжэйькырыю. Фермеэца Ь'этани 200 сэрэи ч'елэк Ьыла. Изи дэстьбайина жан буйо у 93 сэри ч'елэк жана, 93 голькед сэг'элэм Ьатно стэндьне

Сэрчерс ферме Сэргис Чархчайэн Ь'эйжанэтхжэйькырэи ковшу у эва 15 сало, жэки фермеда дэ-кабата Ювэн хабат кова фермеда р'ыцд дэйо т'ошкилькырые. Ьэр хабатчик р'ыцд жано, жэки ме чъ бэкэ у эва йожа п'ак Ь'кӧми сэр зедэкырьча дэранина Ьасьлэта Ь'эйжанэтхжэйькырэи ковшу у эва 15 сало, жэки фермеда дэк

ҚСА МӘ У ХWӘНДӘВАНА ДӘРҺӘҚА Һ'АЛ У WӘХТЕ ДЬНЙАЕДА

Нә бь ч'әка, нә жи бь блокадае ньқарьн Кубае чәлскьн

Ве аг'рие орт'а Штатед Америкае у т'фаqдара wан-Англиаеда р'увие р'әш дәрбаз бу. Ниве йанварейи ә'wльнда ль һәвк'әтьн, wәхта фирмәкә Англиае һ'өкөмәта Кубар'а дәрһәqа wе йәкеда qайилнвисар гьреда, wәки 400 автобуси бфрошнә Кубае. Әw йәк бь масштаба к'р'инфротана дәwләтәкә өсайә мәзьнә дәр у алие сәнайеда пешдачуйида, чаwа кө Англиайә, зә'ф һьндькә. Әwе йәке п'айт'әхте ШАЙ—да һерс пешда ани. Сәр һ'өкөмәта Англиае гәләк шкйат кьрьн. Wәк'иле департамента ШАЙ дәwләте (йане министрийа шөхөлед дәр) Р'. Макклоски әшкәрә ә'шарәти да Англиае.

Лондон бьн дәйне wәнда нәма. Нә кө т'әне газет у шөхөлванед мәхлуqәтие, ле өса жи wәк'илед һ'өкөмәта Англиае бь ә'ламәти пешда һатьн, фькра к'ижана бәрбь тьштәки дьбьр: бра ШАЙ позе хwә нәкә нава шөхөле хәләqе.

— Хөданед сәнайа мә,— wәк'иле министрийа Англиаейә к'р'инфротане гот,— аза дькарьн wанар'а к'р'инфротане бькьн, к'ер'а әwана тер'а дьбиньн.

У qәй те бежи бона т'әстиqкьрьна wан хәбәра һ'өкөмәта Англиае бәгәмийа хwә да, wаки Кубаер'а к'р'инфротане бькьн. Ве щаре гли дәрһәqа wе йәкеда бу, wәки фр'ьндед мәрьвбьр бь капитали т'әзәкьн у чар фьр'ьндед өса бьднә Кубае.

Әwе йәке к'әл дһа р'акьр. Сенаторе Америкае Проксмайер бь һарбун әw йәк нав кьр чаwа „тәрка нәбинайи" нава һәләqәтиед ШАЙ у Англиаеда.

Чьйә мә'ни? Чьма к'р'инфротана өса сәрәкванед ШАЙ жь зәвта wан дәрдькьн? Әwана мә'нийа һерса хwә вәнашерьн. Фротана автобуса Кубаер'а,— Макклоски гот,— wе дәрбе бьгһиңә һәрәк'әте ШАЙ, нета к'ижане әwә кө Кубае бь малһәбуни у сәйасәти жь һәр тьшти бьднә бьр'ине.

Һәма сәре куч'ке ль вьр жи ч'ә'лкьрийә. Жь wи wә'дәйида һ'этани нһа, чаwа, кө р'еволйусиае Кубаеда алт'кьрийә, империалистед Америкае мqабьли wе к'ера туж дькьн. Әwана щер'бандьн р'еспублиқа щаһьл нә кө т'әне бь сильһ'е бьхәньqиньн, ле бь дәсти хәлайе, бь блокада малһәбуние. Һ'әму планед сильһ'кьри мqабьли Кубае һ'этани р'ожа иройин бь сайа мерхасийа щмаә'та Кубае, бь сайа wе к'өмәкдарийа мьqими, кө Т'фаqа Советие у wәлатед сосиалистиейә майин, һ'әму qәwатед т'опа дьнйаейә ә'длайиһ'ьз данә у дьдьнә Кубае, т'әр'ьбинә.

Т'әриqа ван салед пашьн нишан да, wәки өса жи тьштәки сәwдасәрийә, кө дьщер'ьбиньн Куба р'еволйусион бь блокада малһәбуние бьхәнqиньн. Бәри р'еволйусиае һәләqәтиед Кубае—Америкае өса бун, wәки Куба мәщбур бу һәбуна хwәйә млэтиейә сәрәкә—эп'ещә шәкьр бьфрошә Штатед Йәкбуйи, ле әшийаед кө кери wе тен, wе р'әqәмеда нәфте, жь wан бьк'ьр'ә. Куба сука Америкаер'а гредайи бу. Кубаеда сәнайа шәкьр пешда нәдьчу, ле qимәтед әшийаед америкие т'ьме бльнд дьбун. Бәр чапа шәкьрә әwqасива Кубае жь ШАЙ дһа һьндьк әшийа дьстәнд. Wәлат дәст хwә дьчу.

Ле wәхта Кубаеда дәстбь р'еволйусиае бу, империалистед Америкае qрар кьрьн, бьндәстийа Кубаейә малһәбуние, кө ШАЙ—р'а гьредайә, бьднә хәбате, wәки әwе бе нәфт, бе әшийаед лазьм бьһельн, әwана к'р'ина шәкьр жь Кубае данә сәкнандьне, фротана нәфте у әшийайә майин данә сәкнандьне, һ'өкөми сәр һ'әму т'фаqдаред хwә кьрьн, wәки әwана ләсте хwә жь к'р'инфротана т'әви Кубае бьк'ьшиньн у гәмиед хwә нәднә Кубае, кө әw пе әшийаед хwә бьгөһезә. Wана һәw заньбу, wәки бь wи тәһәри wе Кубае п'ирә-п'ирә кьн, wейа бь малһәбуни бьхәньqиньн. Ле сәйасәтийа блокадае бь сайа т'фаqдарийа Советие-Кубае һ'әдьми. Т'фаqа Советие дәстпекьр жь Кубае шәкьр к'р'и, нәфт у әшийаед лазьмә майин фротә wе. Wәлатед сосиалистиейә майин жи к'өмәкдарикә экономикиейә мәзьн данә Кубае. Ле чь кө дьминә дәрһәqа дәwләтед капиталистиеда, ед кө т'фаqдаред ШАЙ—нә әwана р'е тер'а дитьн, кө т'әви блокадае нәбьн.

У әw йәк фә'мдарийә. Һьлбәт һ'әму wәлатед капиталистие храб бәрбь сосиализме дьбьн, ле мqабьлиһәвбуна мәзьн жи орт'а wанада һәйә. У һәр йәк жь wана к'ара wийә экономикие у к'р'инфротанейә мәхсус һәйә, жь к'ижане әwана нахwәзьн дәсте хwә бьк'ьшиньн. У әwе йәке к'өмәкдарикә мәзьн да т'әр'бандьна планед америкиейә блокада кьрьна Кубае. "Бәхте мәр'а у, һьлбәт, тә'ләбәхтийә империалистар'а, ле бәхте кубавана у р'еволйусионеред т'әмамийа дьнйае у һ'әму wәлатар'а,— ван р'ожа Фидел Кастро ә'лам кьр,— империалистед йанки бәдбәхтийа хwәр'а бь һ'әму планед хwәва ньк'ьсин, нә кө һәма бьа, ле һ'имва ньк'ьсин. Блокада wанә империалистие бь т'әмами т'әр'би, һәвр'анәqайилбунед wана wан дәwләтар'а, ед кө дьхwәзьн бь ә'дьли wәлате мәр'а бьжин у к'р'инфротане бькьн, һәр щара дһа гөмрәһ' дьбьн, һәр щара дһа сәрт дьбьн".

Һ'ал нһа wи тәһәрийә, wәки Куба нә һ'әwщәйи к'р'инфротана ШАЙ—йә. Әw нһа п'ае п'ьр'е wәлатед сосиалистиер'а к'р'инфротане дәрбаз дькә у әw йәк ль пешийа wе мәщалед бльндкьрьна экономикиейә мәзьн вәдькә. Ван р'ожа Кубае Т'Р'СС — р'а qайилнвисара wә'дәдьреж греда, wәки шәкьр бьшинә Т'Р'СС. Әw qайилнвисара ньмушәки т'әзәйи башә, кө һ'им дьбә сәр т'фаqдарийа һәләqәтиед бьратие орт'а wәлатед сосиалистиеда. Т'Р'СС бь хwә жи дькарьбу чапа шәкьре ле лазьм бәрда. Ле әwе хwәст к'өмәке бьдә пешдабьрьна экономика Кубае у qайилнвисар жер'а гьреда дәрһәqа wе йәкеда, кө нһада иди шәкьре 6 сале паше же бк'ьр'ә. Нава т'әмамийа wи wә'дәйида qимәте шәкьри т'ьме һатйә к'ьвшкьрьне. Әw һьн Т'Р'СС—р'а, һьм жи Кубаер'а дәст дьдә. Нһа малһәбуна Кубае жь бльндбун у ньмзбуна qимәтед шәкьр ль сука дьнйаер'а нәгьредайә. Куба иди занә, wәки һәр сал — һ'этани сала 1970 чьqас шәкьр бьфрошә у wе чьqас п'әра дәwса wи бьстинә, әw дькарә плана хwә сәр һ'име qәwин чекә. Әwе иди тер'а дитийә, wәки дәранина шәкьр бь чапәкә мәзьн зедәкә у чьqлед экономикаейә майин ләз пешда бьбә.

Щмаә'та Кубае, йа кө гәләки зәлули к'ьшанд, т'әне тьштәки дьхwәзә: әw дьхwәзә һ'әму wәлатр'а бь ә'дьли бьжи, wәки дь мала һ'әму wәлатед сосиалистиейә майинә т'фаqда бь ә'дьли ә'мре хwәйи т'әзә у бәхтәwар чебькә.

Йа. Мазор

Р'АСТҺАТЬНА Һ'ӘWАСК'АР

Вьр чәнд р'ож пешда института Ереванейә зоо-бәйт'арieда колектива лектора у хwәндк'ара р'асти чемпионе к'ьшькаи дьниае Тигран Петросйан һатьн.

Р'екторе институте К'амалйан эвари вәкьр у дәрһәqа чемпионе дьнйаеда хәбәрда. Wи жь алие колектива лектора у хwәндк'арада әw сьлавкьр у жер'а ачьхиед т'әзә хwәст. Паши эварие Тигран Петросйан дәрбәкер'а 13 мәрьвар'а к'ьшьк лист, жь дәһа бьр, сьсйар'а жи wәкәһәв дәрк'әт.

Ә'мәре Басо

Бой хатьре мәһ'кәмкьрьна ә'длайе

Меморандума һ'өкөмәта Советие дәрһәqа мәщалед, кө вәр'екьринә бона сьсьткьрьна ләщбәзийа сильһ'кьрьне у сьсьткьрьна сәртийа орт'әмләтие, жь алие мәхлуqәтийа һ'әмдьнйаеда бь һ'әwаск'арикә мәзьнва һатйә qәбулкьрьне.

Газета Прагае „Р'уде право" т'әмамийа тек'ста меморандума һ'өкөмәта Т'Р'СС нәшьркьрйә. Миасәркьрьна wан мәщала, ед кө меморандумеда пешда һатьнә к'ьшандьне, „Р'уде право" дьдә к'ьвше, wе вьр һада сәрттийа орт'әмләтие бьда сьсткьрьне у wе бьбуйа гавәкә пешдачуйинейә эп'ещә бона сафикьрьна пьрсданина сәрәкә — сильһ'данина г'омәри у т'әмам.

Газетед Прагаейә майин дьдьнә к'ьвше, wәки пешданинед Т'Р'СС-йә т'әзә дькарьн у гәрәке бьбнә һ'име һәвр'ахәбәрданед Жневейә дәрһәqа сильһ'даниниеда. Газета „Лидова демокрасие" меморандуме нав дькә чаwа „инисиатива Һ'өкөмәта Т'ьфаqа Советиейә һәрә мәшур".

Газета Леһастанейә „Жолнеж волности" меморандума советие нав дькә чаwа документа һәрә мәшур. Бона хатьре сьсткьрьна ләщбәзийа сильһ'дарие у сәрттийа орт'әмләтие, газета „Трибуна лйуду" ә'лам дькә, Т'Р'СС пьрсе пешда дьк'ьшинә, wәки бона проблемед сильһ'данинейә конкрет qайилнвисаре гьредьн. Т'Р'СС һазьрә, wәки әскәред хwә жь ә'рде wәлатед дәрәкә дәрхә, әгәр дәwләтед р'оавае жи wе йәке бькьн, газет дьдә к'ьвше.

Газета Англиае „Һардиан" дьнвисә, wәки пешданинед советие „лайиqи ә'нә'нәкьрьна фәрзьн". Мьqаледа һ'мли әw йәка те к'ьвшкьрьне, wәки әw пешданина, „к'әмала к'ижанеі мәзьн һәйә, п'арәкә wа планейә, йа кө дьщә'дин... wәки сильһ'а орт'кие ... гәләк щийа бәла нәбә".

Мәщалед эфектив, ед кө нава пешданинед советиед һәнә, наенә инк'аркьрьне, газета Франсиаейә „Йуманите" дьнвисә. Wәхта газ... дьнвисә дәрһәqа газийа Т'фаqа Советиеда, wәки әскәред wәлатед дәрәкә жь ә'рде хәлqе дәрхьн, әw дьдә к'ьвше, кө әгәр әв пешданина бе qәбулкьрьне „әwе ... да к'ьвше, wәки шәр'е Виетнаме бьһата мьнакьрьне, qәзийа, кө ль сәр Кипросе, өса жи ль сәр Занзибаре у wәлатед Африкаейә майинда һатйә, бһата һьлне".

„Йуманите" к'әмала wа пешданинед советиейә фа... дьдә к'ьвше ед кө бона qәзийабуна Европаенә... ахьр һәма вьра, газете һатйә к'ьвшкьрьне у ила Германиаеда, „Гредана п... та дәрһәqа һ'өщумнәкьрьне кө'рткьрьна qәwатед сил... кьрийә т'ьме, сазкьрьна зона беатомие, гьредана пәймана qәдәхәкьрьна бәлакьрьна сильһ'а атом у ә'мрда миасәркьрьна wа мәщала, ед кө нәһиштьне wәки ньшкева һ'өщумә wе йәqин р'оләкә зә'ф ... бьлиста".

„Гава т'әзәйә пешда ль конферанса бона сильһ'данинейә ль Жневе" — газета Франсиаейә „Пари жур" ... морандуме wа qимәт ... кә. Шьрочиед гәләк газ... мәсәлә, газетед „Комба", „П'аризен Либере" дьдә к'ьвше, wәки пешдан... советиейә т'әзә жь пешда... нед америкие пештьрьн.

(ТАСС)

ЧЕКЬРЬНА МӘК'Т'ӘБЕ ХЬЛАЗБУ

Гөнде Чобанмазеда (нәһ'ийа Апаране) авайе мәк'т'әбе һ'аләки храбда бу, комшөхөлкьра Совета нәһ'ие ль ве пьрсе ньһер'и у qраркьр, кө гөндда авайе мәк'т'әбейи т'әзә чекә.

Пар гөмрәһ' дәстбь хәбата чекьрьне бу, у р'астә сөр' у сәрмабу, ле хәбата чекьрьна мәк'т'әбе нәсәкьни. Чаwа сәрwертийа колхозе, өса жи Совета гөнд алие хwәда һ'әму мәщал данә сазкьрьне, кө чекьрьн нава wә'дәки кьнда хьлазбә. Бь сайа wе йәке сәре сале чекьрьна авайе мәк'т'әба гөнде Чобанмазейә һ'әйштсаләә хьлазбу у йәке йанваре шагьрта п'ешк'ешәкә р'ьнд стәндьн.

Мәмлие Хәмо

ЛУЛЕД АВЕЙӘ Т'ӘЗӘ

Эщмиазин (АӘТ').— Дәстбь хәбата щиwаркьрьна лулед авейә т'әзә кьрьн. Әw жь каниед Әләгәзейә сар дәстпе дьбә. Wәхта әв ава бьгһижә щи, ава бажере дө щара зедәбә.

„БЛОКНОТА АГИТАТОР"

Р'онайи дит „Блокнота аг... тор" бь сәрәщәма һана:

Qнйат бона qса.

Р'еспублика мә исал у с... майин wе бона чь шәр'ванне...

Жь р'уп'елед т'әриqа W... мәй ә'фат.

Ш. Петросйан.— В. И. Л... чаwа хөльqдаре Конститус... ветиейи ә'wльн.

А. Метилйов.— Илйиче ... ша буйа...

Т'емаед орт'әмләтие.

Йа. Мазор.— Панамае б... шәр'ванийа азадарие бльнд ...

Хәбәрнәма терминед к'им...

К'имиа нава малһәбуна ... дитиеда.

К'өмәкдари агитаторар'а.

Дәwса р'едактор
QАЧАХЕ МРАД

АДРЕСА Р'ЕДАКСИАЕ У Т'ЕЛЕФОНЕД WЕ
Ереван, сөqаqа Терйан, № 69.
Т'елефон: р'едактор — 2-52-41,
к'атьбе щабдар — 2-83-80,
сәрwеред п'ара—2-07-7...

„РИА ТАЗА" 69180

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, ул. Кнунянца, 8. ВФ 1...